

UCHWAŁA Nr XLII/295/14
Rady Powiatu Brzeskiego
z dnia z 26 czerwca 2014 r.

w sprawie : Aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego na lata 2007-2020.

Na podstawie art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity – DZ.U. z 2001 r. nr 142 poz. 1592 z późn. zm.) Rada Powiatu Brzeskiego uchwala co następuje :

§ 1

Przyjmuje do realizacji Strategię Rozwoju Powiatu Brzeskiego na lata 2014-2020 - stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

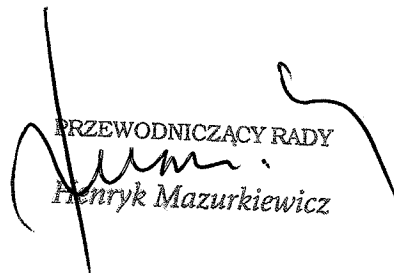
Wykonanie uchwały powierza Zarządowi Powiatu Brzeskiego.

§ 3

Traci moc uchwała nr XVII/124/08 z dnia 28 lutego 2008 r. w sprawie przyjęcia do realizacji strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego na lata 2007-2020.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Henryk Mazurkiewicz

**Strategia Rozwoju
Powiatu Brzeskiego
na lata 2014 - 2020**

Brzeg 2014

SPIS TREŚCI

	str.
Wstęp	3
1. Założenia metodyczne Strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego	4
1.1 Sposoby opracowywania strategii rozwoju lokalnego	4
1.2. Przedmiot i cel tworzenia strategii rozwoju Powiatu Brzeskiego	5
1.3. Koncepcja prac nad strategią rozwoju Powiatu Brzeskiego	5
1.4. Etapy tworzenia strategii rozwoju Powiatu Brzeskiego	8
2. Charakterystyka Powiatu Brzeskiego	9
2.1. Położenie i cechy charakterystyczne	9
2.2. Główne nierównowagi strukturalne	11
2.3. Opis	13
3. Analiza strategiczna Powiatu Brzeskiego	14
3.1. Analiza mocnych i słabych stron	14
3.2. Analiza szans i zagrożeń	18
4. Wizja rozwoju Powiatu Brzeskiego do roku 2020	21
5. Cele rozwoju Powiatu Brzeskiego	25
6. Cele i działania	27

Od opracowania obowiązującej Strategii minęło 6 lat, w czasie których nastąpiło szereg zmian rzutujących na jej aktualność. W międzyczasie zmieniono strategię gmin naszego powiatu oraz strategię województwa opolskiego.

Zarząd Powiatu Brzeskiego podjął decyzję o powołaniu Zespołu ds. Aktualizacji Strategii Powiatu Brzeskiego na lata 2014 – 2020. Do zespołu zaproszono przedstawicieli wszystkich Gmin Powiatu Brzeskiego tj. Brzegu, Grodkowa, Lewina Brzeskiego, Lubszy, Olszanki i Skarbimierza oraz takich instytucji jak Opolska Izba Gospodarcza Oddział w Brzegu, Cech Rzemiosł Różnych, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna, Powiatowy Urząd Pracy, Brzeskie Centrum Medyczne.

Członkowie Zespołu pracowali od czerwca 2013 r. do grudnia 2013 r.

Powstała Strategia uwzględnia zmiany jakie powstały od 2007 roku. Końcowy materiał został skierowany do konsultacji społecznej poprzez umieszczenie Strategii na stronie internetowej Powiatu Brzeskiego, przekazano ją także do poszczególnych gmin oraz do Zarządu i Rady Powiatu Brzeskiego.

1. Założenia metodyczne Strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego

1.1 Sposoby opracowywania strategii rozwoju lokalnego

Strategie opracowywane dla każdej jednostki samorządu terytorialnego powinny stanowić platformę współpracy wszystkich podmiotów, zainteresowanych rozwojem danego obszaru. Ich wykorzystanie oznacza jednocześnie wpisanie strategii w proces podejmowania decyzji, w formułowanie polityk i programów sektorowych. Strategia poprzez zarysowane możliwości rozwoju, może tworzyć atrakcyjny wizerunek powiatu (gminy) i przyciągać kapitał zagraniczny i krajowy. Pobudzić może także inicjatywę lokalną i przedsiębiorczość własnej społeczności.

Strategia rozwoju jest zbiorem oczekiwanych przez społeczność lokalną celów, działań i planów realizacyjnych, mobilizujących mieszkańców do rozwiązywania kluczowych przedsięwzięć, zmierzających do poprawy ich życia.

Opracowanie strategii rozwoju lokalnego może być dokonane dwoma sposobami:

- *ekspercki - przez zespoły planistów-doradców*
- *uspołeczniony- poprzez proces planowania partnerskiego*

Metoda planowania partnerskiego (poprzez Radę Liderów Lokalnych oraz Zespół d/s tworzenia Strategii) jest gwarantem przyszłego partnerstwa podmiotów polityki lokalnej i ponadlokalnej, prowadzi do aktywizacji, porozumienia i współdziałania wszystkich środowisk opiniotwórczych wokół problematyki rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu (gminy). Metoda ta służy również wspieraniu partnerskiej i trwałej współpracy władz samorządowych z najważniejszymi podmiotami i instytucjami społecznymi szczebla lokalnego. Pozwala również na przebudowę sposobu myślenia w kreowaniu lokalnej polityki rozwojowej, na budowanie bazy rozwojowej „od dołu” zgodnie z oczekiwaniami jej mieszkańców.

Planowanie partnerskie sprzyja również pogłębieniu wiedzy elit lokalnych w zakresie obecnej sytuacji gospodarczej, społecznej, przestrzennej i ekologicznej.

Niezbędnymi warunkami powodzenia w opracowaniu *Strategii*, a następnie w jej wdrożeniu jest osobiste zaangażowanie członków organów gminy i powiatu, zwłaszcza osób mających największy wpływ na podejmowanie decyzji, oraz gotowość władz samorządowych do włączania w plany operacyjne i finansowe dokumentów wypracowanych przez Radę Liderów Lokalnych oraz Zespół ds. tworzenia Strategii.

Niezbędne też jest zapewnienie pełnego udziału Starostwa i poszczególnych gmin w realizacji strategii, poprzez oddelegowanie pracowników Urzędu do prac nad analizą sytuacji gminnej i do obsługi prac koncepcyjnych Zespołu.

1.2. Przedmiot i cel tworzenia Strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego

Celem strategii jest opracowanie koncepcji rozwoju Powiatu Brzeskiego i wskazanie sposobów jej wdrożenia. Opracowanie strategii rozwoju pozwala na:

- pogłębienie współpracy między władzami sąsiadujących ze sobą gmin,
- zaktywizowanie lokalnych środowisk opiniotwórczych w działaniach na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego,
- rozwinięcie współpracy między samorządami a podmiotami gospodarczymi i instytucjami społecznymi na szczeblu lokalnym,
- ułatwienie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów rozwojowych,
- pogłębienie wiedzy elit lokalnych w zakresie sytuacji gospodarczej, społecznej i ekologicznej gmin i całej Wspólnoty,
- upowszechnienie metody uspołecznionego planowania strategicznego na poziomie lokalnym,

Niniejszy dokument może być brany pod uwagę przy sporządzaniu planu zagospodarowania przestrzennego każdej gminy tworzącej Wspólnotę, oraz może stanowić punkt wyjścia do opracowania strategii i szczegółowych programów rozwoju wybranych dziedzin.

Wspólnota międzygminno-powiatowa, której strategia rozwoju stanowi przedmiot prezentowanego opracowania obejmuje następujące jednostki samorządu terytorialnego: Gminę Brzeg, Gminę Grodków, Gminę Lewin Brzeski, Gminę Skarbimierz, Gminę Lubsza, Gminę Olszanka i Powiat Brzeski.

1.3. Koncepcja prac nad Strategią Rozwoju Powiatu Brzeskiego

Prace nad strategią obejmują pięć faz (etapów), przedstawionych poniżej:

I. Faza *analityczna* (Starostwo i Zespół ds. Aktualizacji Strategii)

Charakterystyka obszaru

Analiza SWOT

II. *Faza postulatywna* (Zespół ds. Aktualizacji Strategii)

Wizja rozwoju

Cele rozwojowe

Działania

III. *Faza projektowa* (zespoły projektowe)

IV. *Faza wdrożeniowa* (Starostwo, zespół realizujący projekt)

V. *Faza monitorowania* : monitoring - analiza - korekta (Urząd Gminy, Starostwo)

Przystąpienie do opracowania Strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego wymagało powołania:

- zespołu analitycznego,
- Zespołu ds. Aktualizacji Strategii,
- moderatora.

Zespół analityczny

W skład zespołu analitycznego weszli przedstawiciele gmin tworzących Powiat Brzeski. Zadaniem zespołu było wykonanie prac o charakterze inwentaryzacyjnym. Zgromadzony wielotematyczny zestaw informacji ujęto w zwarte opracowanie obejmujące następujących sześć działów tematycznych:

1. Ludność i osadnictwo
2. Środowisko i zasoby naturalne
3. Rynek nieruchomości i infrastruktura techniczna
4. Gospodarka
5. Rynek pracy
6. Infrastruktura społeczna

Dane źródłowe ujęte są w 20 tabelach; wraz z tekstem opracowanie liczy 33 strony. Jako materiał źródłowy wykorzystano także *Analizę subregionalną sytuacji społecznej, gospodarczej i ekologicznej Ziemi Brzeskiej* wykonaną w 1996 roku na potrzeby opracowywanej wówczas strategii, *Międzygminno – powiatową strategię rozwoju Wspólnoty Brzeskiej z 2000 roku, Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Brzeskiego na lata 2004 – 2013.*

Zespół ds. Aktualizacji Strategii Powiatu Brzeskiego

Przyjęta metoda opracowania strategii jest wynikiem generalnego założenia, że opracowanie musi odzwierciedlać opinie, przekonania i rzeczywiste potrzeby lokalnej społeczności. Stąd podstawowe znaczenie w całym procesie przygotowywania strategii ma powołanie Zespołu ds. Aktualizacji Strategii Powiatu Brzeskiego, którego zadaniem jest wypracowanie podstawowych elementów strategii. W skład Zespołu weszli przedstawiciele gmin tworzących Powiat Brzeski. Każda z gmin delegowała osoby charakteryzujące się wiedzą i doświadczeniem, reprezentujące różne zawody i instytucje. Zespół został powołany w następującym składzie:

Tabela 1

Lp	Imię i nazwisko	Instytucja
1.	Beata Zatoń-Kowalczyk	UM Brzeg
2.	Lucyna Mielczarek	UM Brzeg
3.	Karina Ciszewska	UG Lubsza
4.	Dariusz Hnat	UG Lubsza
5.	Marlena Szydłowska	UG Skarbimierz
6.	Jacek Monkiewicz	UG Skarbimierz
7.	Dariusz Struski	UM Lewin Brzeski
8.	Marcin Kulesza	UM Lewin Brzeski
9.	Ewa Rosińska	UG Olszanka
10.	Gabriela Guglas	UG Olszanka
11.	Dorota Zawadzka	UM Grodków
12.	Anna Zając	UM Grodków
13.	Jan Golonka	Powiat Brzeski
14.	Jerzy Wrębiak	Powiat Brzeski
15.	Zdzisław Rajczuk	Opolska Izba Gospodarcza
16.	Marek Scelina	Cech Rzemiosł Różnych
17.	Mateusz Widocki	Wyższa Szkoła Humanistyczno - Ekonomiczna
18.	Mariusz Grochowski	Brzeskie Centrum Medyczne
19.	Mieczysław Niedźwiedź	Starostwo Powiatowe w Brzegu
20.	Tomasz Pieszyński	Starostwo Powiatowe w Brzegu

Obsługa administracyjno- techniczna – Tomasz Pieszyński

Moderator

Zgodnie z przyjętą metodą tworzenia strategii, kierowanie pracą merytoryczną Zespołu ds. Aktualizacji Strategii, prowadzenie warsztatów oraz formułowanie wniosków, a także sporządzanie raportów i syntezujących opracowań, powierzono *moderatorowi*.

Został nim Mieczysław Niedźwiedź – naczelnik Wydziału Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych. Do zadań moderatora należało określanie zasad pracy Zespołu, stwarzanie odpowiedniej atmosfery do pracy koncepcyjnej, usuwanie lub łagodzenie ewentualnych konfliktów. Kolejne etapy opracowania powstawały w trakcie warsztatów prowadzonych przez moderatora.

1.4. Etapy tworzenia Strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego

Zasadniczy etap prac, którego podstawę stanowiła sporządzona analiza stanu Powiatu Brzeskiego, rozpoczęła *Charakterystyka Powiatu Brzeskiego*, po której nastąpiła *Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń*. Następnym etapem było nakreślenie *Wizji i celów rozwoju Powiatu Brzeskiego*. Starano się ustalić, jakie cechy powinny w perspektywie 7 lat charakteryzować Powiat i jaki stan uznawany jest przez mieszkańców za pożądany. Na tak rozumianą wizję składa się zestaw pożądanych cech, sformułowanych w odniesieniu do sześciu obszarów tematycznych: *Ludność i osadnictwo, Środowisko i zasoby naturalne, Rynek nieruchomości i infrastruktura techniczna, Gospodarka, Rynek pracy i Infrastruktura społeczna*.

Przeprowadzone wcześniej analizy oraz określenie wizji rozwoju, pozwoliło przejść do formułowania celów rozwoju i wyodrębnienia najważniejszych z nich.

Cechą, która z założenia odróżnia przyjętą metodę tworzenia strategii od innych opracowań tego typu, jest płynne przejście od koncepcji rozwoju do etapu wdrażania. Etapem mającym przybliżyć proces wdrażania strategii jest *ustalenie celów oraz działań pozwalających na ich osiągnięcie*. *Cele i odpowiadające im działania* zamykają prezentowane opracowanie.

Należy jednak podkreślić, że integralną częścią omawianego procesu opracowania i wdrażania strategii jest również powołanie zespołów projektowych, konkretyzacja projektów, analiza i weryfikacja sposobów i środków ich realizacji, a wreszcie sama realizacja.

2. Charakterystyka Powiatu Brzeskiego

2.1. Położenie i cechy charakterystyczne

Powiat Brzeski to obszar, leżący w zachodniej części województwa opolskiego, obejmujący: **Gminę Brzeg, Gminę Skarbimierz, Gminę Grodków, Gminę Lewin Brzeski, Gminę Lubsza i Gminę Olszanka**. W strukturze osadniczej przeważają wsie - 92 sołectwa. Są trzy miasta: Brzeg, Grodków i Lewin Brzeski. W województwie opolskim Powiat Brzeski stanowi ok. 9% pod względem powierzchni i zaludnienia (powierzchnia 9,3%, ludność 9,1%), co plasuje go na 5-tym miejscu.

Szczególne znaczenie ma przebiegająca przez teren powiatu autostrada A4, będąca polskim odcinkiem międzynarodowej drogi E 40. Na terenie powiatu znajduje się zjazd z autostrady w miejscowości Przylesie (tzw. węzeł przyleski). Przez teren Powiatu Brzeskiego przebiegają dwie drogi krajowe: droga krajowa Nr 94 relacji (Zgorzelec) Chojnów – Tarnów i dalej do Korczowej jako droga alternatywna do autostrady oraz droga krajowa Nr 39 relacji Łagiewniki – Kępno. Sieć dróg wojewódzkich liczy 128 km (9 dróg). Łączna długość dróg powiatowych wynosi 322 km, z czego 300 km to drogi pozamiejskie, natomiast 22 km to drogi w miastach Brzeg, Lewin Brzeski i Grodków. W drogach powiatowych jest posadowionych 35 obiektów mostowych o łącznej dł. 473 m. Sieć dróg na terenie powiatu brzeskiego z uwagi na wzrastające ciągle natężenie ruchu drogowego jest nieprzystosowana do przenoszenia coraz większych obciążeń komunikacyjnych. Nie ma kompleksowych rozwiązań uwzględniających usprawnienie ruchu w miastach. Dotychczasowy układ funkcjonalny dróg nie odpowiada określonym parametrom technicznym oraz nie zapewnia w pełni bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Powiat Brzeski mimo znaczących arterii komunikacyjnych o zasięgu krajowym i międzynarodowym jest zarazem jednym z terenów o najniższym wskaźniku gęstości dróg o nawierzchni twardej w województwie (79,9 km na 100 km²).

Przez Powiat Brzeski przebiega linia kolejowa nr 132 Wrocław – Bytom będąca częścią III paneuropejskiego korytarza transportowego łączącego Niemcy, Polskę i Ukrainę (najstarsza linia kolejowa w kraju), która po remoncie dostosowana jest do prędkości 160 km/h dla pociągów osobowych. Linia ta jest jedną z najważniejszych arterii komunikacyjnych w Polsce.

Ponadto przez Powiat Brzeski przebiegają dwie linie kolejowe:

1. Nr 277 Opole- Wrocław Brochów (przez północną część powiatu- miejscowości Tarnowiec, Mąkoszyce w gminie Lubsza),

2. Nr 288 jednotorowa, nie zelektryzowana: Brzeg –Grodków –Nysa,

Ważnym szlakiem transportowym jest również rzeka Odra, chociaż infrastruktura hydrotechniczna nie pozwala na pełne wykorzystanie rzeki i nadanie jej III klasy żeglowności.

Powiat Brzeski znacząco wyróżnia się spośród innych powiatów Opolszczyzny liczbą i znaczeniem obiektów dziedzictwa kulturowego. Wynika to z bogatej spuścizny dziejowej Ziemi Brzeskiej, którą kształtowały 4 kultury: polska, czeska, niemiecka i żydowska.

Do najwartościowszych obiektów zabytkowych należą: Zamek Piastów Śląskich-perła renesansu śląskiego, zespół średniowiecznych polichromii (tzw. Szlak Polichromii Brzeskich) w 18 miejscowościach, (z czego najcenniejsze znajdują się w Małujowicach, Krzyżowicach, Pogorzeli i Strzelnikach), renesansowy ratusz w Brzegu pochodzący z XVI wieku, barokowy Kościół Podwyższenia Krzyża Św. w Brzegu. Gotyckie i renesansowe kościoły w wielu miejscowościach powiatu, ciekawe architektonicznie pałace, krzyże pokutne.

Cechą charakterystyczną Powiatu są duże obszary leśne w tym Stobrawski Park Krajobrazowy.

Stopa bezrobocia w powiecie brzeskim w 2013 r. wynosiła 21,4 %, co przekładało się na liczbę 6 501 osób bezrobotnych. Powiat brzeski w województwie opolskim ma największą stopę bezrobocia o około 7,4% przekracza średnią wojewódzką i krajową. W poszczególnych gminach wśród bezrobotnych nieznaczną większość stanowiły kobiety (54%). Większość bezrobotnych stanowią mieszkańcy miast (ok. 54,98 % miasto, 45,02% wieś). Ludzie młodzi poniżej 24 roku życia stanowią ponad 16,34 % ogółu bezrobotnych. Bezrobotne osoby niepełnosprawne stanowią blisko 6,25% wszystkich bezrobotnych. Wśród osób bezrobotnych prawa do zasiłku pozbawionych jest znacząca większość ok. 79,43%.

W ostatnich latach obserwuje się wyraźny wzrost aspiracji zdobywania wykształcenia na poziomie wyższym i średnim wśród młodzieży i dorosłych, co ma ścisły związek z pozyskiwaniem pracy. Najtrudniej do wymagań rynku pracy dostosowuje się grupa z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym.

Cechą charakterystyczną powiatu są duże tereny przeznaczone pod inwestycje. Tereny dawnego lotniska w Skarbimierzu o powierzchni ok. 400 ha stały się miejscem największych inwestycji – fabryki gum do żucia i fabryki czekolady firmy Mondelez, Centrum Logistycznego Biedronka, "Keiper Polska" Sp. z o.o. Produkcja Części Samochodowych , „Wipak” producent opakowań, „United Packaging S.A.” firmy działającej w branży

opakowań z tektury falistej. W najbliższym czasie należy się spodziewać kolejnych inwestorów.

Teren wokół zjazdu z autostrady A-4 (węzeł przyleski) jest ogromną szansą inwestycyjną Gmin Olszanka i Grodków. Istotnym terenem inwestycyjnym jest obszar Lewińskiej Strefy Biznesu. Zagospodarowanie tych terenów powinno przyczynić się do znacznego zwiększenia zatrudnienia w Powiecie Brzeskim.

2.2. Główne nierównowagi strukturalne

Uzupełnieniem opisanych cech charakterystycznych Powiatu Brzeskiego jest analiza nierównowag strukturalnych występujących na jego obszarze. Grupowanie oraz rankingowanie (od 0 do 5 punktów) wypowiedzi pozwoliło na wyróżnienie przejawów nierównowagi zestawionych w tabeli 2.

Tabela 2

Główne nierównowagi strukturalne			
Za dużo	Ocena punktowa	Za mało	Ocena punktowa
Bezrobocia	42	Miejsc pracy	45
Wyjazdów „za chlebem”	39	Dróg dobrej jakości	44
Ubóstwa	38	Inwestorów	44
Zaniedbanych budynków	38	Obwodnic miast i wsi (w tym przeprawy przez Odrę)	41
Niewykorzystanych i niszczących zabytków	36	Pieniądzy na służbę zdrowia i oświatę	41
Potrzebujących opieki społecznej	35	Parkingów i chodników w tym zwłaszcza na terenach wiejskich	40
Administracji (biurokracji) przy prowadzeniu działalności gospodarczej	33	Aktywnych organizacji pozarządowych	37
Niewykorzystanych terenów po upadłych firmach	28	Promocji terenów inwestycyjnych	37
Samowoli budowlanych	28	Patroli policji na ulicach	37
		Złobków publicznych	37
		Bieżącej konserwacji urządzeń melioracyjnych	36
		Połączeń komunikacji publicznej (autobusy, kolej)	36
		Zabezpieczeń przeciwpowodziowych	34

		Aktywności społecznej	35
		Dostępu do Internetu szerokopasmowego	35
		Dostępu do sieci gazowej	33
		Poradni specjalistycznych	33
		Ścieżek rowerowych	33
		Mieszkań socjalnych	30
		Inwestycji gminnych i powiatowych	29
		Posłów z powiatu	28
		Aktywności do zrzeszania się w organizacjach otoczenia biznesu	27
		Środków dla organizacji pozarządowych	27
		Zainteresowania województwa powiatem brzeskim	26
		Hoteli, bazy turystycznej, agroturystycznej i gastronomicznej	25
		Głównych Punktów Zasilających	24
		Domów pomocy społ. (24h)	23
		Za mało promocji turystyki, za mały ruch turystyczny	23
		Zjazdów (węzłów) z autostrady	23
		Brak infrastruktury sportowo-rekreacyjnej ogólnodostępnej	22
		Gospodarstw agroturystycznych	22
		Wielkopowierzchniowych sklepów prowadzonych przez rodzimych przedsiębiorców	22
		Zajęć pozalekcyjnych	22
		Brak lokalnych produktów i ich promocji	20
		Sal gimnastycznych	20
		Sieci kanalizacyjnej	20

		Strategicznych sponsorów sportów wyczynowych	20
		Innowacyjności	19
		Imprez masowych	17
		Dzieci	12

2.3 Opis

Zespół ds. Aktualizacji Strategii za najistotniejszą cechę powiatu uznał bezrobocie i co się z tym wiąże za dużą ilość wyjazdów „za chlebem” i ubóstwo. W dalszym ciągu za dużo jest niezagospodarowanych zabytków i obiektów po upadłych przedsiębiorstwach.

Niezadowolający jest stan budynków. Brakuje dobrej jakości chodników, dróg, obwodnic miast i wsi w tym postulowanej do kilku lat drugiej przeprawy przez Odrę.

Za mało jest promocji istniejących terenów inwestycyjnych, a tym samym inwestorów mogących stworzyć nowe miejsca pracy. Brakuje patroli policji na ulicach, odczuwalny brak żłobków publicznych, a także stwierdzamy niewystarczającą ilość pieniędzy na służbę zdrowia i oświatę. Obawiamy się powodzi uznając stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych za niewystarczający.

Chcielibyśmy większej aktywności społecznej mieszkańców chociażby poprzez udział w organizacjach pozarządowych dla których przeznacza się za mało pieniędzy. Za mało budowanych jest mieszkań socjalnych, a także brakuje domów pomocy społecznej i zakładów opieki leczniczej, żłobków.

Brak wystarczających środków finansowych na zadania własne samorządów przekładają się na niewystarczającą infrastrukturę sportowo – rekreacyjną ogólnodostępną w tym sal gimnastycznych. Brakuje strategicznych sponsorów sportów wyczynowych. Zespół zwrócił uwagę na brak wielkopowierzchniowych sklepów prowadzonych przez rodzimych przedsiębiorców.

Dostrzeżono problem demograficzny związany z małą ilością rodzących się dzieci choć znalazł się on na ostatnim miejscu w rankingu.

3. Analiza strategiczna Powiatu Brzeskiego.

Budowa strategii rozwoju lokalnego wymaga przeprowadzenia analizy sytuacyjnej, polegającej na określeniu mocnych i słabych stron powiatu oraz jej szans i zagrożeń, które mogą mieć wpływ na rozwój tego obszaru. Metodologiczną podstawę analizy sytuacyjnej stanowi tzw. analiza SWOT (ang. Strengths - silne strony i Weaknesses - słabe strony oraz Opportunities - szanse/ możliwości i Threats - zagrożenia) - jedno z podstawowych narzędzi, jakie proponują naukowe metody analizy strategicznej.

Analizę SWOT przeprowadzono w sześciu przekrojach tematycznych:

- **Ludność i osadnictwo**
- **Środowisko i zasoby naturalne**
- **Gospodarka**
- **Infrastruktura techniczna i rynek nieruchomości**
- **Rynek pracy**
- **Infrastruktura społeczna**

3.1. Analiza mocnych i słabych stron

Wyniki analizy przedstawiono w tabelach 3- 8 . Za pomocą punktów oceniona została trafność i zasadność każdej cechy: 5 - b. dobra, 4 - dobra, 3 - średnia, 2 - słaba, 1 - b. słaba, 0 - nieodpowiednia.

Ludność i osadnictwo			
Mocne strony	Ocena punktowa	Słabe strony	Ocena punktowa
Położenie geograficzne	50	Brak miejsc pracy odpowiednio opłacanych	49
Osadnictwo na terenach wiejskich wokół miast	44	Ubóstwo	47
Wykształcone społeczeństwo	44	Starzejące się społeczeństwo	45
Organizacje pozarządowe	40	Niska świadomość innowacyjności technicznej i technologicznej	43
Aktywność społeczna	39	Nieznajomość języków obcych	41
Jednorodność kulturowa	39	Niska świadomość ekologiczna i zdrowotna	41
Przedsiębiorcza młodzież	37	Depopulacja	40
Rozwinięta sieć osadnictwa	34	Zagrożenia powodziowe	40

Tolerancja dla obcokrajowców	33	Dużo patologii	33
Wymiana zagraniczna	33	Rozwarstwienie społeczeństwa	33
		Niepełnosprawność	28
		Subkultury młodzieżowe	27

Środowisko i zasoby naturalne			
Mocne strony	Ocena punktowa	Słabe strony	Ocena punktowa
Bory Stobrawskie	53	Brak sieci kanalizacyjnej w części wsi	49
Leśne zasoby naturalne	53	Zła infrastruktura przeciwpowodziowa	49
Parki	52	Niska świadomość ekologiczna	47
Dużo zieleni/ lasów	49	Dziki wysypiska na terenach zielonych	46
Dobre gleby do produkcji rolnej	47	Niezagospodarowane koryto rzeki Odry	42
Rezerваты przyrody	45	Brak kontroli czystości terenów zielonych	42
Poprawa jakości powietrza i wody w Odrze	44	Zła jakość wody pitnej	35
Złóża żwiru i piasku	43	Zła segregacja odpadów u źródeł	34
Tereny rekreacyjne w powiecie	42	Obniżenie poziomu wód gruntowych	32
Małe zanieczyszczenie środowiska	40		
Uregulowana gospodarka wodno-kanalizacyjna	40		
Naturalne zbiorniki wodne	36		

Gospodarka			
Mocne strony	Ocena punktowa	Słabe strony	Ocena punktowa
Lokalizacja przy autostradzie A4	52	Brak inwestorów	52
Tereny inwestycyjne	45	Słaby stan infrastruktury drogowej	51
Bliskość ośrodków akademickich	43	Ucieczka wyspecjalizowanej siły roboczej	50
Rozwój drobnej przedsiębiorczości	42	Słabe wykorzystanie potencjału Odry	49
Tradycje w przemyśle rolno-spożywczym	38	Ośrodki decyzyjne dużych firm poza powiatem	47
Wzrost poziomu kultury rolnej	35	Niski poziom innowacyjności firm	46
Wysoki poziom przedsiębiorczości	34	Brak uzbrojenia terenów inwestycyjnych	45
Atrakcyjne ceny nieruchomości	27	Niewystarczająca promocja terenów inwestycyjnych	43
		Brak parlamentarzystów z powiatu brzeskiego	41
		Słaby poziom zrzeszenia	41

		producentów	
		Rozdrobnienie własności części terenów inwestycyjnych	40
		Brak instytucji otoczenia biznesu	38
		Brak współpracy między JST	33
		Brak terenów pod budownictwo mieszkaniowe- wielorodzinne	30

Infrastruktura techniczna i rynek nieruchomości			
Mocne strony	Ocena punktowa	Słabe strony	Ocena punktowa
Dostęp do terenów inwestycyjnych	50	Zły stan budynków komunalnych	51
Oczyszczalnie ścieków	48	Brak uzbrojenia terenów pod budownictwo	49
Rozwój budownictwa jednorodzinnego	43	Zły stan infrastruktury drogowej	48
Dobrze rozwinięta sieć drogowa	38	Brak zakład utylizacji odpadów niebezpiecznych	44
Konkurencyjne ceny nieruchomości	31	Niedostateczna sieć połączeń komunikacyjnych w obrębie powiatu	38
		Likwidacja połączeń PKP	37
		Brak budownictwa wielorodzinnego	36
		Sieć teleinformatyczna	30

Rynek pracy			
Mocne strony	Ocena punktowa	Słabe strony	Ocena punktowa
Bliskość Wrocławia, Opola, Oławy	55	Brak nowych miejsc pracy	56
Rozwinięta sieć szkół ponadgimnazjalnych	47	Niskie płace	55
Wykształcone społeczeństwo	43	Wysoka stopa bezrobocia	55
Rozwój firm	39	Ucieczka wykwalifikowanych pracowników za granicę	53
Rozwój gospodarstw rolnych (specjalizacja)	31	Biurokracja, uciążliwe procedury rozpoczęcia działalności i pozyskania jej finansowania ze źródeł zewnętrznych	43
Różnorodność podmiotów gospodarczych	28	Źle przeprowadzona prywatyzacja	42
Dobre perspektywy wynikające z dobrej koniunktury w gospodarce	23	Brak inkubatorów przedsiębiorczości	41

Infrastruktura społeczna			
Mocne strony	Ocena punktowa	Słabe strony	Ocena punktowa
Dobrze rozwinięta sieć przedszkoli, szkół	47	Brak domów spokojnej starości i zakładów opieki leczniczej	53
Rozwój organizacji pozarządowych	43	Brak żłobków	51
Rozwój i ranga imprez	40	Stan techniczny infrastruktury	51

kulturalnych		kulturalnej	
Rozwój klubów sportowych	37	Brak skutecznej reformy służby zdrowia	48
Rozwój grupowych praktyk lekarskich	37	Niedofinansowanie służby zdrowia	47
Rozwinięta sieć organizacji pomocy społecznej	34	Zaplecze turystyczne	46
		Zły stan infrastruktury leczniczej	46
		Zły stan wielu zabytków	45
		Wyższe uczelnie	44
		Brak policji i straży miejskiej na ulicach	42
		Hotele, gastronomia	42
		Niedofinansowanie oświaty	42
		Niski poziom usług lecznictwa	41
		Brak toalet publicznych	40
		Utrudniony dostęp do usług publicznej służby zdrowia	37
		Mała ilość nowoczesnych obiektów sportowych	32

3.2. Analiza szans i zagrożeń

Wyniki analizy przedstawiono w tabelach 9 - 14 . Za pomocą punktów oceniona została trafność i zasadność każdej cechy: 5 - b. dobra, 4 - dobra, 3 - średnia, 2 - słaba, 1 - b. słaba, 0 - nieodpowiednia.

Tabela 9

Ludność i osadnictwo			
Szanse	Ocena punktowa	Zagrożenia	Ocena punktowa
Nowe miejsca pracy	42	Migracja mieszkańców	41
Potencjalne i obecne tereny inwestycyjne	42	Wysokie bezrobocie	36
Polityka prorodzinna	40	Słaba infrastruktura społeczna	35
Środki pomocowe UE	40	Zagrożenie powodziowe	32
Dostępność do ośrodków akademickich	34		
Konkurencyjna cena nieruchomości	34		

Tabela 10

Środowisko i zasoby naturalne			
Szanse	Ocena punktowa	Zagrożenia	Ocena punktowa
Pełna kanalizacja powiatu	44	Powodzie	42
Wzrost edukacji ekologicznej	44	Niska świadomość ekologiczna	37
Środki unijne	43	Tranzyt towarów niebezpiecznych	24
Nowe technologie z zakresu ochrony środowiska	40	Awarie przemysłowe	21
System gospodarki odpadami	38		
Gospodarstwa ekologiczne	33		
Energia odnawialna	30		

Tabela 11

Gospodarka			
Szanse	Ocena punktowa	Zagrożenia	Ocena punktowa
Uzbrojenie terenów pod budownictwo	44	Niewystarczające środki finansowe na infrastrukturę	38
Możliwości pozyskania pieniędzy przez przedsiębiorców	42	Brak umiejętności pozyskiwania środków UE przez przedsiębiorców	35
Zwiększenie liczby firm	42	Niestabilny i niespójny system prawny	35
Wykorzystanie dogodnego położenia geograficznego	41	Niewykorzystanie środków UE	34
Rozszerzenie specjalnej strefy ekonomicznej	39	Konkurencja Opola	27
Środki unijne 2014- 2020	38	Kryzys gospodarczy Polski	27
Wzrost gospodarczy w Polsce	38		
Rozwój infrastruktury teletechnicznej	36		
Rozwój infrastruktury turystycznej	33		
Wykorzystanie możliwości członkostwa w UE	33		

Tabela 12

Infrastruktura techniczna i rynek nieruchomości			
Szanse	Ocena punktowa	Zagrożenia	Ocena punktowa
Uzbrojenie i aktywizacja gospodarcza terenów przy A4	42	Zwiększenie zadań JST bez odpowiednich dotacji	39
Tanie kredyty mieszkaniowe i dostępne	41	Rosnący poziom cen nieruchomości i materiałów budowlanych	32
Nowa przeprawa mostowa przez Odrę	40	Częste zmiany przepisów	30

Pozyskanie inwestorów	38		
Wzrost popytu na nieruchomości	38		
Wzrost zamożności społeczeństwa	37		
Środki UE	35		
Zmiany własnościowe nieruchomości komunalnych	32		
Nowe technologie w budownictwie	30		

Tabela 13

Rynek pracy			
Szanse	Ocena punktowa	Zagrożenia	Ocena punktowa
Wzrost gospodarczy	45	Wysokie koszty pracy	45
Fundusze unijne	42	Demoralizacja długotrwałym bezrobociem	43
Inwestycje w powiecie	42	Przedłużająca się migracja zarobkowa	41
Dostęp do źródeł finansowania	41	Słaby przyrost naturalny	32
Rozwój usług	41		
Dostosowanie szkolnictwa do potrzeb rynku pracy	37		
Dofinansowanie kosztów przekwalifikowania	33		
Rozwój nowych technologii	26		

Tabela 14

Infrastruktura społeczna			
Szanse	Ocena punktowa	Zagrożenia	Ocena punktowa
Dostęp do środków zewnętrznych	44	Niewystarczające środki na infrastrukturę społeczną	48
Zwiększone nakłady gmin i powiatu	42	Wandalizm	32
Rozwój gospodarczy pociągnie rozwój infrastruktury społecznej	38	Brak środków na renowacje zabytków	23

Uwagi końcowe

Brak miejsc odpowiednio opłacanych, ubóstwo, rozwarstwienie społeczeństwa to najslabsze strony „Ludności i osadnictwa”. jako mocne wymienia się położenie geograficzne, rozwinięte osadnictwo wiejskie wokół miast, jednorodność kulturalna oraz wykształcone i aktywne społeczeństwo. W obszarze „Środowisko i zasoby naturalne” jako mocne strony

wskazano duże ilości terenów zielonych (Bory Stobrawskie, parki, rezerwaty przyrody), dobre gleby, poprawę jakości powietrza i wody w Odrze oraz małe zanieczyszczenie środowiska co wynika z uregulowanej gospodarki wodno – kanalizacyjnej. Słabą stroną jest zła infrastruktura przeciwpowodziowa, brak sieci kanalizacyjnej w części wsi powiatu. Niska świadomość ekologiczna powoduje powstawanie dzikich wysypisk na terenach zielonych i nie sprzyja właściwej segregacji odpadów u źródeł. Nie w pełni wykorzystuje się gospodarczo korytarz rzeki Odry. Mocną stroną "Gospodarki" są tereny inwestycyjne, ich lokalizacja przy autostradzie A4, rozwój i wysoki poziom drobnej przedsiębiorczości a także tradycje w przemyśle rolno – spożywczym. pozytywnie na gospodarkę wpływa bliskość ośrodków akademickich. Ciągłe brakuje inwestorów co może mieć związek ze słabym stanem infrastruktury drogowej oraz brakiem uzbrojenia terenów inwestycyjnych i rozdrobnieniem własności części terenów, ich słabą promocją przy jednoczesnym braku parlamentarzystów z powiatu brzeskiego. Mocną stroną „Infrastruktury technicznej i rynku nieruchomości jest dostęp terenów inwestycyjnych, oczyszczalnie ścieków, rozwój budownictwa jednorodzinne co ma związek z konkurencyjnymi cenami nieruchomości. Ciągłe zły jest stan budynków komunalnych, brak uzbrojonych terenów pod budownictwo co nie sprzyja budownictwu wielorodzinnemu, zły stan infrastruktury drogowej i niedostateczna sieć połączeń komunikacyjnych w obrębie powiatu w tym likwidacja połączeń PKP to słaba strona obszaru. Do mocnych stron „Infrastruktury społecznej” zaliczono dobrze rozwiniętą sieć przedszkoli, szkół, grupowych praktyk lekarskich, organizacji pozarządowych, klubów sportowych. Brak jest domów spokojnej starości i zakładów opieki leczniczej, żłobków. Nie zadowalający jest stan infrastruktury kulturalnej, sportowej i leczniczej co ma związek m.in. z niedofinansowaniem samorządów. Niszczące budynki zabytkowe są ciągłym problemem na obszarze powiatu. Brakuje toalet publicznych, zbyt mało zauważa się policji i straży miejskiej na ulicach. Mocnymi stronami „Rynku pracy” jest bliskość Wrocławia, Opola, Oławy, a więc miast których bezrobocie jest stosunkowo niskie. Posiadamy rozwiniętą sieć szkół ponadgimnazjalnych, a tym samym wykształcone społeczeństwo. Jednocześnie ciągle brakuje dobrze opłacalnych nowych miejsc pracy. Biurokracja i uciążliwe procedury rozpoczęcia działalności gospodarczej i pozyskiwanie źródeł jej finansowania ze środków zewnętrznych należą do słabych stron.

4. Wizja rozwoju Powiatu Brzeskiego do roku 2020.

Powiat Brzeski „małą ojczyzną” swoich mieszkańców.

Jest miejscem, gdzie człowiek chce się osiedlić i wybiera je, ponieważ czuje się tu dobrze i ma szansę realizować swoje plany. Spokojne i bezpieczne miejsce zamieszkania z dogodnymi połączeniami komunikacyjnymi. Dobrze wyposażona policja i straż pożarna czuwają nad bezpieczeństwem obywateli. Nie ma zagrożeń alkoholizmem, narkomanią i przestępczością. Dzięki właściwemu wykorzystaniu swoich możliwości Powiat Brzeski zajmuje pod względem bezpieczeństwa, oświaty i gospodarki jedną z najważniejszych pozycji w województwie opolskim. Brak antagonizmów społecznych, politycznych, i międzygminnych pozwala na harmonijną współpracę i sprzyja wzrostowi dobrobytu jego mieszkańców.

Powiat Brzeski to nie skażone zanieczyszczeniami przemysłowymi środowisko przyjazne człowiekowi

Gminy wiejskie Powiatu to oazy zielonych łąk i lasów nie skażonych zanieczyszczeniem przemysłowym. Przyciągają one mieszkańców Wrocławia, Opoła, ale także gości z innych części Polski i zagranicznych, którzy przyjeżdżają na weekendy. Małe stadniny koni do jazdy rekreacyjnej i sportowej, możliwość poznania tradycji i sztuki myśliwskiej wraz z organizacją polowania w Borach Stobrawskich – to atrakcje dla tych, którzy chcą odpocząć od tłoku wielkich miast.

Dzięki nowoczesnemu zakładowi utylizacji problem odpadów komunalnych i przemysłowych nie istnieje, co przyciąga inwestorów. Pełne uzbrojenie terenu w kanalizację z lokalnymi lub zbiorczymi oczyszczalniami. Wszędzie dostępna woda z wodociągu i gaz. Ekologiczne systemy ogrzewania nie zanieczyszczają powietrza. Zagospodarowane tereny zielone m. in. parków miejskich w Brzegu oraz Borów Stobrawskich.

Nowoczesna i dobrze utrzymana sieć komunikacyjna

Sieć dróg zapewniająca bezpieczny dojazd do każdego miejsca w powiecie z trasami szybkiego ruchu północ - południe połączona ze zjazdem autostrady w Przylesiu, Owczarach i Samach oraz wschód - zachód jako droga alternatywna dla autostrady. Drogi i parkingi są dobrze utrzymane, we wszystkich wsiach chodniki. Parkingi podziemne w Brzegu i Grodkowie. Trasa szybkiego ruchu PKP w kierunku Opoła i Wrocławia. Przy drogach parkingi z pełnym zapleczem sanitarnym i gastronomicznym jak również z obsługą techniczną w tym dla samochodów ciężarowych. Dodatkowe ułatwienie to druga przeprawa

na rzece Odrze wyprowadzająca ruch samochodów ciężarowych z centrum Brzegu. Obwodnice miast większych miejscowości. Do terenów inwestycyjnych w Skarbimierzy, wokół węzła przyleskiego oraz w Magnuszowicach (Sarnach) doprowadzone nowoczesne drogi. Wsie - to zadbane miejscowości, z nowoczesną infrastrukturą, zapleczem usługowym i rekreacyjnym.

Realizacja programu „Odra 2000” pozwoliła racjonalnie zagospodarować rzekę, która stała się bezpieczna, dostarcza energii z elektrowni wodnych, jest znaczącą drogą transportową. W Brzegu do wybudowanej przystani rzecznej na Odrze cumują statki wycieczkowe oraz uczestnicy spływów kajakowych. Kolej i autostrada przybliżyły rynki na Wschodzie i na Zachodzie, sprzyja przedsiębiorczości lokalnej, przyciąga inwestorów.

Zrównoważony rozwój gospodarczy Powiatu – otwartość na inwestycje, innowacje i kapitał zewnętrzny

Po restrukturyzacji istnieją duże gospodarstwa rolne oraz małe, upraw specjalnych, przedsiębiorstwa przetwórstwa rolno-spożywczego. Rozwinięte kontakty z zagranicznymi, pozarządowymi organizacjami i tworzenie na terenie powiatu ich struktur w oparciu o miejscowe kadry. Mieszkańcy wsi, którzy dotychczas posiadali małe gospodarstwa (do 3 ha), prowadzą teraz gospodarstwa specjalistyczne, agroturystyczne, promujące produkty lokalne, gdzie oprócz przyjaznego, czystego środowiska można również spożyć czystą ekologicznie, zdrową żywność.

Powrót do tradycji wiejskich takich jak: domowy wypiek chleba, domowe przetwory warzywno-owocowe oraz własne produkty mleczne – stanowią zarówno atrakcję jak i zachętę do korzystania z pobytu w takim właśnie gospodarstwie.

Tradycja chowu bydła mlecznego i opasowego na paszach naturalnych pozwala na rozwój małych nowoczesnych mleczarni i rzeźni. Gospodarstwa rolne posadowane na glebach lekkich uprawiają truskawki, porzeczki i inne owoce jagodowe, które skupowane będą przez chłodnie i przetwórnice.

Nowoczesne technologie stosowane w rolnictwie i przemyśle stwarzają miejsca pracy dla ludzi o wysokich kwalifikacjach osiągających zadowolenie z pracy i wysokie zarobki. Wykwalifikowana kadra znajduje zatrudnienie w nowoczesnych przedsiębiorstwach stosujących zaawansowane technologie. Centrum Inicjatyw Gospodarczych Małego Biznesu (inkubator przedsiębiorczości) pomaga w rozpoczynaniu działalności gospodarczej. Na terenach inwestycyjnych w Skarbimierzu, wokół węzła autostradowego w Przylesiu,

Owczarach, Magnuszowicach funkcjonują liczne przedsiębiorstwa, które ograniczyły bezrobocie w Powiecie do 10 %.

Powiat Brzeski miejscem kształcenia młodzieży na wysokim poziomie

Szkoły kształcą na wysokim poziomie, nowoczesnymi metodami, co zahamuje odpływ młodzieży do Wrocławia i Opola, a ponadto zachęci młodzież powiatów i gmin ościennych do kontynuowania nauki w Brzegu i Grodkowie. Gwarantuje to wysoko wykwalifikowane kadry nauczycieli oraz nowoczesne metody prowadzenia zajęć szkolnych wzbudzające zainteresowanie młodzieży i rozwijające zainteresowania i talenty. Szkoły posiadają szerokie kontakty z uczelniami wyższymi i szkołami zagranicznymi. Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych rozwija zainteresowania dzieci i młodzieży. Istnieje spójny, odpowiadający potrzebom rynku pracy system kształcenia i doskonalenia zawodowego dla dorosłych. Powszechna i na wysokim poziomie, znajomość języków obcych wśród młodzieży i dorosłych. Zdolna młodzież otrzymuje stypendia naukowe, a system stypendiów socjalnych wspiera edukację młodzieży z rodzin mniej zasobnych. Dzieci i młodzież aktywnie działa w licznych organizacjach społecznych i sportowych. Przy każdej szkole znajdują się znakomicie wyposażone sale i obiekty sportowe, w których uprawiają sport zarówno młodzież jak i dorośli.

Powiat Brzeski atrakcyjny kulturowo i turystycznie

Brzeg jest atrakcyjnym ośrodkiem kulturalnym i turystycznym o znaczeniu ponadpowiatowym dzięki swoim zabytkom, bazie hotelowej. Odrestaurowane starówki miast, oraz zabytki na terenach wiejskich przyciągają turystów. Zachowany jest zabytkowy charakter poszczególnych miejscowości: budowli, układu przestrzennego, parków i rezerwatów przyrody. W połączeniu z nowoczesną infrastrukturą, pozwala żyć mieszkańcom na wysokim poziomie, zachowując wszystko to co tworzy „korzenie”. Powiat Brzeski jest miejscem wypoczynku dla mieszkańców województwa dolnośląskiego i opolskiego (przede wszystkim z Wrocławia i Opola). W gminie Lubsza tereny rekreacyjne (ścieżki przyrodnicze jeziora, lasy campingi pola namiotowe z całą infrastrukturą). w Lewinie tereny pożwirowe. We wsiach powiatu brzeskiego liczne gospodarstwa agroturystyczne. W każdej miejscowości są warunki do uprawiania sportu i prowadzenia zdrowego trybu życia. Zagospodarowane miejsca rekreacji, sprzyjają uprawianiu wędkarstwa, sportów wodnych, kąpiele, jeździectwa,

sportów rowerowych, grzybobrania, zbierania jagód. Kąpieliska są w Brzegu, Głębocku i Lewinie Brzeskim.

Żywe są kontakty zagraniczne dzięki szerokim działaniom promocyjnym. Uczestnictwo w targach, imprezach krajowych i zagranicznych. Współpraca w dziedzinie kultury z ośrodkami we Wrocławiu i Opolu, a ponadto z ośrodkami kultury w Czechach, Niemczech i na Ukrainie. Gminy oraz Powiat Brzeski prowadzą intensywną wymianę z miastami i powiatami partnerskimi z Europy.

Powszechnie dostępna, na wysokim poziomie opieka zdrowotna.

Dobrze wyposażona z nowoczesnym blokiem operacyjnym, w którym pracuje wysoko wykwalifikowana kadra medyczna – szpital w Brzegu. Sprawnie działają służby ratownictwa medycznego. Znakomicie wyposażony Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem w Brzegu zapewnia możliwość niezwłocznego przybycia służb do osób będących w stanie nagłego zagrożenia życia. Rozwinięta jest sieć podstawowej opieki zdrowotnej - oparta na łatwo dostępnym lekarzu rodzinnym. Profilaktyka zdrowotna pozwala wykrywać choroby we wczesnym stadium ich rozpoznania.

5. Cele rozwoju Powiatu Brzeskiego

Zespół ds. tworzenia Strategii sformułował cele na podstawie dyskusji. Przeprowadzona analiza we wszystkich obszarach pozwoliła wybrać istotne zdaniem Zespołu cele rozwoju Powiatu Brzeskiego.

Każdy z uczestników Zespołu przyznał określoną ilość punktów (w skali od 0 do 5) poszczególnym celom kierując się następującym kryterium: 0 punktów – cel nieważny dla Wspólnoty Brzeskiej, 5 punktów – cel bardzo ważny.

Ludność i osadnictwo

Tabela 15

L.P.	Cele	Ocena
1.	Zachęcenie do osiedlania się w powiecie brzeskim i zapobieganie depopulacji mieszkańców Powiatu Brzeskiego	86
2.	Ograniczenie zagrożenia powodziowego	41

Środowisko i zasoby naturalne**Tabela 16**

L.P.	Cele	Ocena
1.	Właściwa gospodarka odpadami	55
2.	Rewitalizacja i ochrona terenów zielonych	49
3.	Ochrona i poprawa jakości wód	48
4.	Ochrona powietrza	47

Infrastruktura techniczna i rynek nieruchomości**Tabela 17**

L.P.	Cele	Ocena
1.	Poprawa infrastruktury drogowej	53
2.	Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych	52
3.	Rewitalizacja miejscowości	50
4.	Rozwój szerokopasmowego internetu i technologii IT	39

Gospodarka**Tabela 18**

L.P.	Cele	Ocena
1.	Tworzenie i rozwój przedsiębiorczości	50
2.	Rozwój obszarów wiejskich	46
3.	Zagospodarowanie miejsc rekreacyjnych i turystycznych	45

Rynek pracy**Tabela 19**

L.P.	Cele	Ocena
1.	Wzrost zatrudnienia	54
2.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i niepełnosprawnych	41
3.	Dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy	40

Infrastruktura społeczna

Tabela 20

L.P.	Cele	Ocena
1.	Poprawa standardów opieki zdrowotnej	49
2.	Poprawa standardów systemu edukacji	48
3.	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w powiecie	43
4.	Poprawa standardów usług społecznych w powiecie	38
5.	Rozwój kultury i rekreacji w powiecie	38
6.	Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych	34

Uwagi końcowe

Przyznane punkty pozwoliły stworzyć hierarchię ważności celów w założonych obszarach tematycznych. Punktowa klasyfikacja jest zgodna z wynikami dyskusji jaką przeprowadzono przed oceną punktową.

6. Cele i działania

Zespół ds. Aktualizacji Strategii w ramach ustalonych celów rozwojowych sformułował działania, dzięki którym zostaną one osiągnięte.

Przedstawione działania zostały zaakceptowane po przeprowadzonej analizie uwzględniającej zapisy pochodzące ze strategii gmin Powiatu Brzeskiego.

Postanowiono nie rankingować poszczególnych działań uznając, że decyzje o ich realizacji i będą podejmowane przez poszczególne samorządy, instytucje, osoby prywatne. Działania uzyskały akceptację Zespołu. Źródła finansowania poszczególnych działań i okres realizacji pozostawiono także w gestii podmiotów wymienionych poprzednio.

Kolejność celów zgodna z ustaloną hierarchią punktową.

Ludność i osadnictwo

1. Zatrzymanie migracji ludności i zachęcenie do osiedlania się w powiecie brzeskim:

- wyznaczenie i uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe
- promocja w/w terenów
- tworzenie warunków dla dobrze płatnych miejsc pracy
- wysoki poziom usług publiczno – społecznych, komunalnych i komercyjnych

2. Ograniczenie zagrożenia powodziowego:

- budowa wałów przeciwpowodziowych
- budowa murów oporowych
- utrzymanie w należyтым stanie istniejących polderów
- utworzenie systemu retencji
- regulacja Nysy Kłodzkiej
- monitoring
- utworzenie systemu melioracyjnego

Środowisko i zasoby naturalne

1. Właściwa gospodarka odpadami:

- edukacja ekologiczna
- segregacja odpadów komunalnych
- utylizacja odpadów niebezpiecznych
- rozbudowa zakładów utylizacji i segregacji odpadów
- likwidacja i rekultywacja dzikich wysypisk

2. Rewitalizacja i ochrona terenów zielonych:

- zalesienie terenów
- racjonalna gospodarka leśna

- rewitalizacja parków i skwerów
- ekologiczna gospodarka rolna
- ochrona bioróżnorodności

3. Ochrona i poprawa jakości wód:

- pełna neutralizacja ścieków
- modernizacja oczyszczalni ścieków
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej
- rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej
- wykorzystanie wód głębinowych
- modernizacja sieci wodociągowej
- udoskonalenie systemu uzdatniania wody

4. Ochrona powietrza:

- termomodernizacja budynków
- modernizacja taboru komunikacji zbiorowej
- likwidacja kotłowni węglowych
- wdrażanie i wykorzystanie alternatywnych źródeł energii
- kontrola przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska

Infrastruktura techniczna i rynek nieruchomości

1. Poprawa infrastruktury drogowej:

- budowa i modernizacja dróg
- budowa drugiej przeprawy przez Odrę
- budowa obwodnic
- budowa parkingów w tym podziemnych w miastach
- budowa i modernizacja chodników
- budowa węzła autostradowego Magnuszowice
- budowa węzła autostradowego Owczary

2. Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych:

- zagospodarowanie terenów przy autostradzie – węzeł Przylesie, Magnuszowice, Owczary

- przejęcie i zagospodarowanie terenów powojсковych, popolicyjnych i przemysłowych
- uzbrojenie terenów inwestycyjnych
- pozyskiwanie inwestorów
- promocja w/w terenów

3. Rewitalizacja miejscowości:

- odnowa wsi
- rewitalizacja przestrzeni miejskich
- zagospodarowanie terenów zdegradowanych

4. Rozwój szerokopasmowego internetu i technologii IT

Gospodarka

1. Tworzenie i rozwój przedsiębiorstw:

- tworzenie stref ekonomicznych
- tworzenie instytucji okołobiznesowych w tym budowa inkubatorów przedsiębiorczości
- pozyskiwanie środków zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej, z Powiatowego Urzędu Pracy dla przedsiębiorców i osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą
- system ulg i zwolnień podatkowych
- tworzenie właściwej atmosfery dla inwestorów
- szkolenie dla przedsiębiorców, w tym w zakresie pozyskiwania środków pomocowych

2. Rozwój obszarów wiejskich:

- rozwój rolnictwa ekologicznego
- utworzenie grup producentów rolnych
- scalanie gruntów rolnych
- rozwój działalności gospodarczej
- pozyskiwanie środków zewnętrznych
- wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych
- promocja obszarów wiejskich
- budowa infrastruktury technicznej i społecznej

3. Zagospodarowanie miejsc rekreacyjnych i turystycznych:

- budowa i modernizacja obiektów sportowo – rekreacyjnych
- tworzenie bazy noclegowo – gastronomicznej
- rozwój szlaków turystycznych
- zagospodarowanie zbiorników wodnych w powiecie
- rozwój usług turystycznych
- promocja turystyki powiatu brzeskiego
- tworzenie powiatowego i gminnych centrów informacji turystycznej
- wspieranie tworzenia i promocji lokalnych produktów turystycznych
- rozwój agroturystyki

Rynek pracy**1. Wzrost zatrudnienia:**

- tworzenie sprzyjających warunków do powstawania atrakcyjnych i dobrze płatnych miejsc pracy
- pozyskiwanie inwestorów

2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i niepełnosprawnych:

- wspieranie działań warsztatów terapii zajęciowej i ośrodków rehabilitacji
- stworzenie polityki podmiotów gospodarczych do zatrudniania osób niepełnosprawnych i bezrobotnych
- udział osób niepełnosprawnych i bezrobotnych w realizacji projektów dotyczących ich samych
- specjalistyczne szkolenia zawodowe dla osób niepełnosprawnych i bezrobotnych
- pozyskiwanie i realizacja projektów dotyczących osób niepełnosprawnych i bezrobotnych

3. Dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy

- szkolenia zawodowe, specjalistyczne
- utworzenie centrum kształcenia ustawicznego

Infrastruktura społeczna

1. Poprawa standardów opieki zdrowotnej:

- dosprzętowanie podmiotów świadczących usługi medyczne
- modernizacja obiektów opieki zdrowotnej
- budowa bloku operacyjnego w BCM
- rozszerzenie oferty usług medycznych
- propagowanie polityki prozdrowotnej
- poprawa organizacji służby zdrowia

2. Poprawa standardów systemu edukacji:

- poprawa bazy oświatowej (modernizacja, dosprzętowanie, budowa sal gimnastycznych, przyszkolnych obiektów sportowych)
- racjonalizacja sieci szkół, przedszkoli, żłobków
- dostosowanie profilu szkół do potrzeb rynku pracy
- rozwój szkolnych kół zainteresowań
- wzmocnienie systemu stypendiów dla szczególnie uzdolnionych uczniów
- poprawa jakości nauczania
- poszerzenie oferty edukacyjnej

3. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w powiecie:

- monitoring w miejscach publicznych i szkołach
- zwiększenie współpracy między policją, strażą pożarną, strażą gminną
- doposażenie OSP
- szersza współpraca między policją, strażą gminną a szkołami
- walka z narkotykami i innymi niebezpiecznymi używkami
- ochrona młodzieży przed wpływem sekt

4. Poprawa standardów usług społecznych w powiecie:

- ograniczenie rozdawnictwa socjalnego
- budowa, modernizacja i utrzymanie mieszkań komunalnych, w tym socjalnych domów opieki społecznej (dla starszych osób)
- rozwój usług socjalnych dla osób starszych

- objęcie opieką i pomocą osób zagrożonych przemocą i wykluczeniem społecznym

5. Rozwój kultury i rekreacji w powiecie:

- poprawa bazy kulturowej i rekreacyjnej
- rozszerzenie oferty kulturalnej i jej promocja
- kultywowanie tradycji ludowych i regionalnych
- promocja dziedzictwa kulturowego
- promocja twórców i ich osiągnięć

6. Wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych:

Uwagi końcowe

Sprecyzowanie działań w ramach celów rozwojowych stanowi ostatni etap tworzenia Strategii Rozwoju Powiatu Brzeskiego. Następny etap to podejmowanie decyzji przez Powiat Brzeski i Gminy o ich realizacji poprzez powołane przez samorządy zespoły projektowe. Zadaniem tych zespołów jest przekształcenie działań w projekty wykonawcze, a następnie powołanie zespołów realizujących poszczególne projekty.

Realizacja poszczególnych zadań związane będzie z opracowaniem dokumentacji budowlano wykonawczej (w przypadku inwestycji), określeniem źródeł finansowania (budżet samorządu, środki pomocowe, kapitał prywatny) oraz określeniem terminów realizacji.

Prace projektowe i wdrażanie powinny być monitorowane przez Zespół ds. Aktualizacji Strategii, Starostwo Powiatowe i Urzędy Gmin.

Serdeczne podziękowania składam wszystkim członkom Zespołu ds. Aktualizacji Strategii za aktywnie uczestniczenie w pracach, cenne wnioski i merytoryczną dyskusję.

Na zakończenie należy podkreślić, że sprawne przeprowadzenie warsztatów strategicznych było możliwe dzięki pracochłonnym zadaniom organizacyjnym wykonanym przez pracowników Starostwa Powiatowego w Brzegu.

Mieczysław Niedźwiedz